

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: Udrag fra SUPPLICATION TIL KONGEN OM CONSUMPTIONENS OC ANDRE SCHATTERS
AFSLAG

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM ,
[1968]-1994, s. 164. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677733358576.pdf>
(tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

Fred; fred! hvad er der fred? hvad fred maa *Jehu* spørge?
Vi haabede til fred, men dog maa Landet sørge,
Et træ foruden fruct, en Kilde uden Vand,
En Soel foruden lius, er freden J vort land;
Endnu udsues vi til been oc blod oc marfve,
Enddog at Kongen schal alt landet eene arfve,
Det schatte-Jerne-aag paa halsen er omspent,
Thi himlens vrede er endnu til landit vent;
Høybaarne *Potentat* oc mectig arfve Konning
Vel kommen hiem med fred, vel kommen naadig Dronning,
Vi alle møder dig med hierte such oc graad
For schatters *Svøbe*-snert, oc *scorpione* braad:
Afspend det tunge aag, oc lindre dog vor byrde,
Lad ey vor hud afflaae, du est Joe landetz Hyrde,
Hør Svensche Kongen har afgifvet schat oc told,
At landetz kierlighed schal icke Blifve Kold:
Liud oc dit Dansche Raad, om der dog nogle findis
Af gamle kloge mænd, som mand kand fordum mindis,
[Det] fremmet Hychle-Raad er chun et *Støche*-schraal,
Et *Hane*-gal, en *Brand*, som spruder ild oc baal:
Den ild, [det] schatte-baal fortærer land oc rige,
At hver Mands Kierlighed fra Kongen slet maa Vige,
Ved trusel oc ved mact vel Kand de Veche fryct,
Men saa er Kierlighed fra Kongen slet forryct.
Ach naadig Konge bøyy dit spiir til os J naade,
Det er Joe rettens spiir, lad Dig af himlen raade,
Oc ødeleg os ey saa slet J bond oc grund,
Lad ey din naades Soel nu falde meer J blund.
Den fructe-løse Krig med schat oc told oc Zise,
Har *ruineret* os, det Jeg her let Kand viisse,
165 J hver mands stand oc Stat, som sucher under aag,
[det] icke udaf træ, men udaf Jern vi drog.
Den trofast Adelsmand maa væde sine Kinder
Med saltens taare flod, naar hand med sorg befinder,
At *Brochenhuus* hand boer J hver sin bonde-gaard,
Hvor ey er hund, ey kat, ey gaas, ey gris, ey faar,
Hans gotz oc Eyendom ved Jordan lige Jefnes,
Ey dynen udi seng, ey brødet Bonden lefnis,
Self-eyeren maae self udligge told og schat,
Om schiønt hans Bonde har ey Kalf, ey Koe, ey Kat.
Det fattig *Aarons* folch, oc *Levi* geistlig schare
Som paa Guds ord oc Lov schal daglig tage vare,
Er slet udsuet saa af krigens æder kop,
At de maa undergaae, som schib med taul oc top;
Jeg frycter Lychen har imod os contra spillet,
Oc som en Kaste-bold forgiefvis verchet drillet,
Fordi vi schaaned ey Guds Prestemænd J schat,
Men *Exeqverers* vold greb oc Guds Kirche fat,
Det hellig Kirche gotz fra geistlig stand borttaget
Oc ud til Rytter lagt, Jeg frycter det os plaget,
Med de forbandelser, som underschrefvet staaer,
J hver *Fundatz*, Jeg troer, [det] giord' vor lyche schaar;
Udpresset Borgermand af [Jndqvarteer] oc schatter,
Hand ligger hos din stoel, oc dine fødder fatter,
Om naade raaber hand, forlindre byrden haard,
Før Jeg med hustru, børn til grunde undergaaer.
Den spiller *Banqveroth*, en anden gaaer at tigge,
Den sidder udi giield, J armod hin maae ligge,
For krigsstyr, Kopschat, oc for qveg oc schorsteen schat,
Jaa for *Consumption* vi [ødeleggis] plat.
Langt andet lofvet du, J hafs nød Jblant bølger,
Du ofret løffter daa; [det] himlen self ey dølgger,
Du gjorde bøn oc boed til hafvetz megtig Gud,
At styre rig oc land Just effter Herrens bud.
166 Langt andet lofvet du, den tid du antog crune,
Vi daa forsichret Blef om naade hos din throne,

Men ofver tusind aar vi leed ey større nød,
J forrig' Kongers tid, som nu er alle død.
Lyd gode dansche Raad, lad *Pommer-koche fare*,
Oc *Mechelborrigs* mend, som ere landetz snare,
de fylder *Bancho* op, med Danmarchs told oc schat,
At landet sørger ved umildheds mørche nat.
[Det] volder dog vor synd, den helfveds stinche-potte,
Vor verch er spindelvef udaf ald udyds totte,
Udi sin vrede gud forlader riget tit,
Oc for et syndigt land sit ansict schiuler lit.
Udhungret Bonde-stand J støf, J muld oc asche,
Her ligger *desperat* med *Thomas* J sin tasche,
Hand Jamrer her sin nød, sin fattigdom oc trang,
Forbander snart den dag, han fødtis til slig tvang.
Hand niuder neppe brød, nep vadmels pels oc andet,
For øl oc fordum miød hand dricher tit af vandet,
Saa udi *Tyrchens* land [*passerer*] ey slig vold
Som J guds Christenhed, disverr', er mange fold;
Forgiefvis var vor Krig, vor strid, vor schat oc gierning,
Thi lychen spillede mod os med blinde terning,
Oc *Gallus* galede udaf sin mactis mund,
Vor lychis øyne daa falt begge tu J blund.
Her maae vi nøyes med vort rigis øde Lefning
Oc vente udaf Gud vor ondschabs straf og stefning.
Jeg frycter Herrens sverd er ey endnu forvart,
Oc mueligt alting er for os saa nær uklart!
Saa lindre nu vor tvang, du rigetz arfveførste,
Husval dit arme land, som effter hielp maa tørste,
Afgif *Consumption*, som tærer Kiød oc blod,
Afslag *Matricul*-schat, oprych os ey med roed.
Thi ellers er der ey forskiel paa fred oc feyde,
der er oc ey forskiel paa Krig oc sicher leyde,
167 Om schatten lige stoer J freds oc Orlogs tid
Skal pressis ud; betench [det] Landsens konge blid!
Det *Commisari*-Pach har opfyldt schrin oc punge,
Udaf [det] dyre sølf, vi udgaf til vor konge,
En *Officerer* Krig vi førde uden gafn,
Det trechet penge ud, oc var chun et blot nafn.
Kom ud paa landet nu, Stormectig Arfve-Herre,
Lad dig af fremmet Raad, oc Hychler ey besnerre,
Kom ud oc tal med os, med Bonde, Borger, Prest,
Lad dig ey hindre af dem, som er landetz pest.
Udforsche Rigetz tarf och tilstand med [dit] øye,
Hør denne [*Supplicas*], besee vor stoere møye,
Luch ey dit øre til for Danmarchs hierte-such
Men du dit naadespiir til hver *Client* ned buch,
Den fordums dansche ret, oc eye god regiering
Gud schaffe self paa foed, gud gifve fred oc næring,
Gud signe Kongens huus, gud vocte Kongens land,
Fra ald ulychis ild, fra orlogs baal oc brand.